

Het Bosforum

Het Bos, van de marge naar het centrum

Bossen zijn genereus en leveren mens en maatschappij tal van voordelen. Het zijn echte multitaskers die actief weerwerk bieden tegen fenomenen als luchtverontreiniging en klimaatverandering. Maar in Vlaanderen is er weinig inzet om het evenwicht tussen de draaglast en draagkracht van onze bossen te garanderen.

Wat is het Bosforum

Het Bosforum is een spontaan initiatief van experts uit de bos- en houtsector en streeft naar een ambitieus multifunctioneel bosbeleid, gedragen door een evenwichtige langetermijnvisie. Het Bosbeleid moet van de marge naar het centrum van de besluitvorming worden gebracht.

Een aantal jaar geleden is de oprichting van een Bosforum al ter sprake gekomen. Van origine zou deze samenwerking dienen als denktank in de schoot van de Hoge Bosraad. In 2008 werd de Raad vervangen door de Permanente Werkcommissie (PWC) Bos, een adviesorgaan van de Minaraad. Aangezien de taak van de PWC Bos beperkt is tot adviesverlening inzake specifieke beleidsvragen, voelden de vertegenwoordigers van de bos- en houtsector de nood om via een alternatief forum hun lange termijn ambities vorm te geven.

De belangrijkste prioriteit voor het Bosforum is de realisatie van een evenwichtige toekomstvisie voor bos in Vlaanderen. Een langetermijnvisie biedt zowel een toetsingskader voor beleidsonderhandelingen als een handvat voor de Vlaamse bosbeheerder en ondernemer.

Het Bosforum adviseert vanuit drie visies:

- Bossen zijn enorm belangrijk voor bio-economie, klimaat, biodiversiteit en gezondheid;
- Bossen in Vlaanderen hebben nood aan een goede bescherming en de doelstellingen naar bosuitbreiding zijn uitdagend. Europese financiële middelen voor land- en bosbouw in Vlaanderen worden in vergelijking met andere Europese landen niet evenredig verdeeld;
- Een ambitieus multifunctioneel bosbeleid, gedragen door een evenwichtige langetermijnvisie, is dan ook noodzakelijk.

MAURITS DE GROOT, Aanspreekpunt Privaat Beheer – Natuur en Bos

Figuur 1: Overhandiging van een Larix door Bert Wierbos (Norbord) aan minister Schauvliege en Jan Seynaeve (Bosgroepcoördinator) als blijk van een eerste samenwerking en goede wil om samen te streven naar een evenwichtig bosbeleid.

Om bovenstaande doelstellingen te verwezenlijken reiken de leden van het Bosforum Vlaams minister van omgeving, natuur en landbouw, Joke Schauvliege, de hand om samen werk te maken van een visie voor bos in Vlaanderen. Het Bosforum is welwillend om samen met de minister en haar administraties na te denken over hoe de bossen in Vlaanderen bij kunnen dragen aan het oplossen van tal van maatschappelijke uitdagingen. Het Bosforum analyseerde een aantal van deze uitdagingen en schreef deze op in het Bosactieplan. Hiermee wordt gestreefd naar sectoroverschrijdende samenwerking en breed gedragen beleid.

De vier pijlers

Bossen leveren de maatschappij tal van **ecosysteemdiensten***. Deze diensten zijn samen te vatten in de door het Bosforum vormgegeven pijlers. Bos levert meer ecosystemendiensten dan welk ander type landgebruik dan ook.

* Een ecosystemedienst is een dienst die door een ecosysteem aan mensen wordt geleverd. Het betreft het verstrekken van een product door een ecosysteem (bijvoorbeeld drinkwater), of van een regulerende dienst (bijvoorbeeld bestuiving van gewassen), of van een culturele dienst (bijvoorbeeld gelegenheid geven tot recreatie). Het begrip 'ecosysteemdienst' is identiek aan het oudere begrip 'functie van natuur'.

Figuur 2: Site Manager Guido Kuypers, Norbord Genk, geeft een rondleiding in de fabriek.

De vier pijlers zijn:

Bos voor Bio-economie

In de toekomstscenario's voor Vlaanderen gaat terecht veel aandacht naar de ontwikkeling van een duurzame economie die vervuilde en energieverslindende productie beperkt en prioritair inzet op hernieuwbare grondstoffen. Binnen dit bio-economisch model is hout een natuurproduct van de eerste orde. Hout is aangenaam, decoratief, multi-inzetbaar, en bovendien herbruikbaar en recycleerbaar. De milieu-impact van hout is bijzonder gunstig.

Bos voor Klimaat

Het voorkomen en het opvangen van de klimaatveranderingen is momenteel een van de grootste uitdagingen in de geschiedenis van de mensheid. Bossen staan onder druk van klimaatverandering. Ze remmen de klimaatverandering af én beperken de gevolgen. Zoals uit de Klimaatop van Parijs bleek, vormt goed bosbeleid een sleutelement in elk toekomstscenario.

Bos voor Biodiversiteit

Het Vlaamse bosbeleid moet de weerbaarheid van bossen vergroten en verder inzetten op biodiversiteit. De voorbije decennia zijn de bossen in Vlaanderen inderdaad structuurrijker geworden en het aandeel dikke bomen wordt groter. De soortenrijkdom in goed ontwikkelde bosgebieden kan tot in de duizenden oplopen. Niet alleen bossoorten maar ook niet-bossoorten zoeken steeds meer hun toevlucht in bossen als gevolg van een steeds intensiever gebruikt buitengebied.

Bos voor Gezondheid

Bos is onze medicijnkast. Bij minstens 120 vaak gebruikte medicamenten zijn de actieve componenten oorspronkelijk afkomstig uit het bos. Bossen en bomen vangen fijn stof op en zuiveren de lucht. Regelmatig bosbezoek versterkt het immuunsysteem, en verlaagt het risico op astma en andere aandoeningen aan de luchtwegen. De nabijheid van groene ruimte heeft ook een weldadig effect op onze mentale gezondheid. De impact van groene ruimte op het welzijn en welbevinden van mensen is dus groot. Een vaststelling waar het beleid niet omheen kan.

Figuur 3: Alle partners uit de houtsector die het charter ondertekenden verzamelden zich in aanwezigheid van minister Schauvliege.

Het Charter

Het Bosforum zoekt actief steun bij organisaties en belanghebbenden. Deze steun vergroot het draagvlak voor de doelstellingen van het Bosforum zodat de Vlaamse overheid vanuit de langetermijnvisie een sterke basis zou hebben voor haar beleid. Organisaties die het charter ondertekenen engageren zich om de uitvoering van het Bosactieplan mede te bepleiten.

Lancering Bosactieplan

Op donderdag 12 mei 2016 verwelkomde Norbord nv, producent van OSB-platen, Vlaams minister van Leefmilieu Joke Schauvliege op het bedrijfsterrein in Genk. Aanleiding voor het bezoek was de officiële ondertekening van het

charter waarmee het Bosforum haar Bosactieplan lanceert. Het charter werd in aanwezigheid van de minister ondertekend door Fedustria, FSC België, PEFC België, NUHOS, UVB, NFZ, Sylva Boomkwekerij en Norbord Genk.

Tijdens het bezoek van minister Schauvliege werd gefocust op de socio-economische waarde van het bos in Vlaanderen. Deze toelichting kaderde in het bio-economische luik van het Bosactieplan dat het Bosforum opstelde. 'Bos voor Bio-economie' is – naast de deelaspecten klimaat, biodiversiteit en gezondheid – één van de vier krachtlijnen van dat Bosactieplan.

Meer informatie over het Bosforum is te vinden op www.bosforum.be.